

De Maasvallei

Winter 2024/2025

Jaargang 41

In dit winternummer

- winterprogramma
- jaarverslag 2024
- jaarprogramma 2025

Wat is het IVN

Het IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, bestaat uit vrijwilligers. Het werkgebied van IVN-afdeling De Maasvallei omvat de voormalige gemeenten Boxmeer en Sint Anthonis.

Wat wil het IVN

Het IVN probeert door haar activiteiten de mensen de natuur te laten beleven: meer mensen in de natuur en meer natuur in de mens. Vanuit deze beleving beschrijven en bestuderen we de natuur, genieten ervan en dragen we bij aan het beheer, behoud en bescherming van die natuur.

Wat doet het IVN

Het IVN organiseert excursies, thema-avonden en cursussen. Er is een jeugdclub actief en ook voor ouderen worden middagen georganiseerd. Er zijn werkgroepen voor vogels, planten, uleermuizen, reptielen/amfibieën en vlinders. Met haar informatiestand is ze te vinden op natuur- en milieumarkten. Er worden projecten georganiseerd op basisscholen. Er wordt geïnventariseerd en er worden adviezen gegeven op het gebied van beheersmaatregelen en milieubescherming. Verschillende groepen voeren beheerwerkzaamheden uit. Vier maal per jaar wordt een eigen afdelingsblad uitgegeven boordevol activiteiten en informatie. Maandelijks wordt een nieuwsbrief digitaal verspreid en natuurlijk is er de website: <https://iun.nl/afdeling/de-maasvallei> met alles wat er te doen is.

Hoe doet het IVN dat

Het IVN is in staat dat allemaal te doen doordat iedereen actief is: het IVN is een club van doeners.

Hoe kun je meedoen

Door je op te geven bij Niek Swart. Via de mail: iundemaasvallei_internet@outlook.com.

Wat kost het

Bijna niks: € 15,00 per jaar en voor huisgenoten slechts € 7,50. Jeugdleden betalen € 6,50. Daarvoor kun je, doorgaans gratis, aan al onze publieksactiviteiten meedoen en ben je van harte uitgenodigd deel te nemen in onze werkgroepen.

Werkgroepcoördinatoren

Bos en Peelwandeling

Educatie

Excursies

Herpetologie

Jeugd

Lief en leed

LuC Groen

Ouderen

Planten

Schoolprojecten

VENEL - Hoogstam

- Loerangelclub

- Loonse Duinen

- Natuurpad

- Oeffelt

- Sint Anthonis

Jan Derks

Angeline Aben

Marjo Simons

Marius Grutters

Margot van Lankveld

Dorette van Loon

Hent Baltussen

Anke van Gorp

Juul de Bont

Karen Lamers

Ben Bloemberg

Ruth Bakkenes

Erik Beer

Jan van Dijk

Toon Grutters

Jan van Dijk

Pierre Litjens

Mailadres voor noodgevallen

Rolf Boersma

Hent Baltussen

Dorette van Loon

06-54741820

0485-383207

0485-362328

0478-632067

06-30744420

0478-636463

06-52513049

0485-573919

06-51831420

0485-372240

06-23811125

0485-520076

06-46481820

0485-382255

06-19623174

0485-382255

0485-382659

06-49652055

06-52513049

0478-636463

derkscrey@outlook.com

iundemaasvallei_educatie@outlook.com

marjosimons11@gmail.com

m.grutters@hccnet.nl

iunjeugdboxmeer@gmail.com

thmj.vanloon@hetnet.nl

lucgroen@outlook.com

ankevangorp@xs4all.nl

juuldebont@gmail.com

berglam@ziggo.nl

bloembergkunnen@planet.nl

ruthbakkenes@hetnet.nl

Erik.beer@xs4all.nl

janvandijkivn@ziggo.nl

a.grutters01@gmail.com

janvandijkivn@ziggo.nl

pt.litjens@ziggo.nl

carlo@uleermuis.online

rolf.boersma@ziggo.nl

hentbaltussen@hotmail.com

thmj.vanloon@hetnet.nl

Bestuur

Voorzitter Hent Baltussen, tel. 06-52513049

Secretaris Rolf Boersma, tel. 06-49652055

Penningmeester Wieke Zegers, tel. 06-53411521

Juul de Bont, tel. 06-51831420

Jan van Dijk, tel. 06-82155318

Aspirant-lid Marion Brummel-Teppe, tel 06-24925841

Bankrekening

IVN De Maasvallei NL92 RABO 0131 1916 75

Website: iun.nl/afdeling/de-maasvallei

Webmaster en nieuwsbrief Niek Swart

iundemaasvallei_internet@outlook.com

[Facebook.com/iundemaasvallei](https://www.facebook.com/iundemaasvallei)

Secretariaatsadres

Sint Jorisstraat 1, 5823 AR Maashees

Mailadres algemeen

iundemaasvallei@outlook.com

Afdelingsblad De Maasvallei

Redactie Angeline Aben, tel. 0485-383207

angelineaben@gmail.com

Kopij: bij voorkeur via de mail, voor de eerste maart, juni, september en december.

De redactie neemt geen verantwoording voor ingezonden en overgenomen artikelen en behoudt zich het recht voor ingezonden stukken te wijzigen, in te korten of niet te plaatsen.

Foto's Henk Kempen, Cees Nabuurs, Angeline Aben en IVN-leden.

Bezoekadres

Onze thuisbasis is MFC Het Kruispunt in Beugen.

Aanspreekpunt Rolf Boersma 06-49652055 of via de mail

Aanmelden activiteiten

Via de website via de knop 'aanmelden' op onze website Home - De Maasvallei (iun.nl)

Inhoudsopgave

Van de redactie	3
Bij de voorkant	3
Van het bestuur	4
Prikkels	4
Winterwandeling bij De Kuilen	5
Duits Lijntje en Kleine Vilt ecologisch verbonden	6
Bomen, een jaar rond	7
Jaarverslag werkgroepen	8 9 11 12
Jaarprogramma 2025	10
Visite van een eikelmuis	14
Land van Cuijk Groen	15
IVN Natuurcursus	16
Op zoek naar bosanemonen	17
Wandeling door de Ezelshemel	18
De jeugduallei	19
Kalender	20

Van de redactie

In het kader van de klimaatverandering en biodiversiteit worden we via allerlei kanalen gestimuleerd om tegels te wippen, geveltuintjes aan te leggen en inheemse planten en bomen te planten. Er zijn gemeenten die hun inwoners speciale zadenmixen aanbieden. Anderen geven een regenton weg zodat niet al het regenwater regelrecht in de riolering belandt. Aan tuineigenaren wordt gevraagd om hun tuin niet 'winterklaar' te maken. Onder de afgevallen bladeren vinden veel diertjes immers voedsel en bescherming tegen de kou. Tussen dat blad zoeken vervolgens weer allerlei vogels hun kostje bij elkaar. Een win-winsituatie dus. Hoe mooi is het om dat vanuit je huiskamer te bekijken op de kortste dagen van het jaar.

Bij de voorkant

Zwarte els

Langs waterkanten, in broekbossen en waar maar voldoende water aanwezig is, kun je zwarte elzen aantreffen. In deze tijd van het jaar herken je ze vooral aan de paarsachtige katjes en de donkere elzenproppen. De daarin bevindende zaden trekken in de winter allerlei vinkachtigen zoals kepen, putters en sijzen aan. Met de puntige snavel pikken ze daar bedreuen de zaadjes uit.

Elzenproppen

Elzen hebben een vrij diep en uitgebreid wortelstelsel met wortelknolletjes. In deze wortelknolletjes bevindt zich de bacterie *Frankia alni*. Het bijzondere is dat deze bacterie stikstof uit de lucht kan binden waarvan de gastheer profiteert. De symbiose tussen deze bacterie en de els is nog niet helemaal opgehelderd, maar zeker is dat het stikstofbindend vermogen van de boom afhankelijk is van de aanwezigheid van deze bacterie.

Van de inheemse houtachtige gewassen bloeit de hazelaar het vroegst, deze wordt gevolgd door de els. Je vindt de vrouwelijke en mannelijke katjes aan het eind van de takken. Na de bloeitijd vallen de mannelijk katjes van de boom. De schutbladen van de vrouwelijke bloeiwijzen groeien uit en verhouten tot de kenmerkende zwarte elzenproppen. Deze blijven tot zo'n anderhalf jaar aan de boom hangen. De zaden zitten tussen de schubjes van de proppen en vallen niet ver van de boom. Dankzij hun drijvend vermogen kunnen ze grote afstanden over water afleggen. Na de bloeitijd ontwikkelt het blad zich.

De ulag hangt uit

Vaak worden de bladeren door de larven van het elzenhaantje tot op het nerfskelet afgevreten. De vrouwelijke kevers knagen ronde gaten om zich sterk te maken voor het eieren leggen. Ernstig aangetaste bomen lijken nauwelijks hinder van de schade te ondervinden. Het meest opvallend, en wat later in het voorjaar, zijn de aan de proppen hangende 'wimpels'. Het zijn gallen die worden veroorzaakt door de parasitaire schimmel *Taphrina alni*. Aanvankelijk zie je een groene lap uitgegroeid schutblad dat later via geel-rose naar bruinpaars verkleurt. Hierop ontwikkelen zich de schimmelsporen die door de wind worden verspreid. Deze ureemd gevormde gal heeft de passende naam *Elzenulag*...

Miertje

Van het bestuur

30 oktober hebben we afscheid genomen van Martien Bongers als coördinator van de uleermuizengroep. Tevens namen we via hem afscheid van Sjef Demares.

Jarenlang vormden zij de kern van de uleermuiswerkgroep. Daar behoorde eerder ook Marius Jansen toe.

Op allerlei manieren hebben zij en ook wij geprobeerd nieuwe mensen te werven voor de uleermuisgroep. Helaas is dat niet gelukt. Het werk van de werkgroep zal niet worden voortgezet en daarmee komt, in een tijd waarin de uleermuis het moeilijk heeft, een einde aan nuttige werkzaamheden zoals het adviseren van mensen over uleermuizen, het redden van dieren, het houden van jaarlijkse tellingen in de zomer en in de winterverblijven van de uleermuizen, het ophangen en schoonmaken van uleermuiskasten en het organiseren van excursies. Martien en Sjef en jullie helpers ontzettend bedankt voor jullie inzet..

Als uleermuizen ergens in gevaar zijn kun je je via de mail wenden tot het mailadres dat op pagina 2 gegeven is.

2024 was voor het IVN De Maasvallei een goed jaar. Veel projecten draaiden goed. Toch bleef een ding niet onopgemerkt. Het aantal actieve leden wordt minder waardoor een aantal mensen wel erg veel op hun bordje krijgen. Daarom vanaf hier een woord van dank aan allen die in 2024 hebben bijgedragen aan onze vele activiteiten

Bedankt

Het bestuur: Marion, Juul, Wieke, Rolf, Jan en Hent

Prikkels

Fraai haarmos

Fraai haarmos (*Polytrichum formosum*) is een opvallend mos: het vormt omvangrijke tapijten op vaak droge standplaatsen in zowel loof- als naaldbossen. Bij nat weer staan de blaadjes haast recht, bij droogte gaan ze tegen de stengel liggen. Fraai haarmos wordt vaak sterrenmos genoemd. Dit klopt niet: sterrenmos ziet er heel anders uit. De naam: poly is veel en trich is haar, verwijst naar het harig huikje (zie foto).

Muurvaren

Muurvaren is een klein, wat stijf, dof donkergroen varentje dat het hele jaar groen blijft. De soort is niet echt winterhard; bij strenge vorst kunnen er veel verdwijnen. Het is een pioniersoort die zich als een van de eerste muurplanten kan vestigen. Je ziet muurvaren vooral op oude, meestal beschaduwde, vaak relatief droge en vaak op het zuiden gerichte muren. Van nature groeit ze tussen de spleten van voornamelijk kalkrotsen.

Winterwandeling bij De Kuilen

Op zondag 19 januari organiseert IVN De Maasvallei een winter-/doorstapwandeling rondom De Kuilen en door de Langenboomse bossen. Een stevige frisse wandeling in hopelijk winterse sferen.

In de 19e eeuw was het gebied nog enkel bedekt met heide en stuifzand met hier en daar wat natte laagtes (uliezen), alleen geschikt om schapen te hoeden. In het begin van de 20e eeuw probeerde men grip op de woeste grond te krijgen door er (gedeeltelijk) dennenbossen aan te leggen voor de houtproductie. Dit werden de Langenboomse Bossen. Aan het einde van WO2 is hier door het Engelse leger een tijdelijk vliegveld aangelegd. Op het veld waren ca. 200 toestellen gestationeerd. Het vliegveld is slechts tien weken operationeel geweest, waarna het werd ontmanteld. Tot 1979 waren deze bossen nog militair oefenterrein.

De heide (vroeger genaamd: De Nieuwe Millsche heide) verloor rond 1950 zijn ruige karakter toen het gebied veranderde in een zand- en grindwinningsgebied. In 2013

is deze zand- en grindwinning gestopt en er ligt nu een schitterend nieuw natuurgebied met een recreatieplas, natuurlijke oevers, wandel- en fietspaden en natuurlijke bossen. Natuurmonumenten beheert het gebied en geeft de natuur weer een kans met gevarieerdere bossen en nog meer natuur rondom de plassen. Het gebied is nu al schitterend en zal in de toekomst alleen nog maar mooier worden, zeker nu inmiddels ook het motorcross-terrein is ontmanteld.

Een reden te meer om met ons mee te gaan wandelen, want dit gebied zal zeer zeker ook in de toekomst bij uw favorieten gaan behoren. En een winters karakter kan de wandeling alleen maar spannender maken. Gaat u ook mee?

Zorg voor goed schoeisel. Deelname is gratis en na afloop is er koffie/thee (vrijwillige bijdrage). Aanmelden via: Home-De Maasvallei (ivn.nl) bij 'aanmelden'. Informatie bij Piet Schoenmakers tel. 0485-520876.

Piet Schoenmakers

Zondag 19 januari 13.30 uur
Winterwandeling bij De Kuilen
Bezoekerscentrum De Kuilen,
Valkweg 11, Mill
Aanmelden zie pagina 2

Duits Lijntje en Kleine Vilt ecologisch verbonden

Een van de sporen die de mens heeft achtergelaten in de noordelijke Maasvallei is het voormalige tracé van het Duits Lijntje. Sinds honderdvijfentwintig jaar is de oude spoordijk landschappelijk verbonden met de Kleine Vilt. Deze vogelrijke waterpartij is ontstaan door kleiafgraving in de grotendeels drooggevallen oude Maasmeander (natuurgebied De Vilt).

Het Duits Lijntje is de naam van de voormalige spoorlijn tussen Boxtel en het Duitse Wesel, geopend in 1873. Het tracé vormde tot de Eerste Wereldoorlog een belangrijke schakel voor het goederen- en personenvervoer in de internationale verbinding tussen Londen, Berlijn en Vladivostok. Honderd jaar na de opening ging het Lijntje ter ziele.

Met het opbreken van de spoorlijn was er ook voor de verlaten spoordijk een verbindende rol weggelegd. Dit keer als groene schakel voor dieren en planten. Door bebouwing en de aanleg van wegen was het van oudsher kleinschalige cultuurlandschap tussen De Maasheggen en De Vilt versnipperd geraakt. Dit had geleid tot een isolement van leefgebiedjes van diverse planten- en diersoorten. De scheiding van populaties vormde een bedreiging voor het voortbestaan van soorten.

Door de aanleg van nieuwe natuurstroken, zogenaamde ecologische verbindingzones (EVZ's), zijn leefgebiedjes weer aan elkaar gekoppeld. Ze dienen als veilige trekroutes en als (tijdelijk) leef- en voortplantingsgebied voor planten en dieren. Dit moet zorgen voor herstel van biodiversiteit. Er zijn twee migratieroutes tussen De Maasheggen en De Vilt. De ene loopt over land, een droge EVZ, waar de oude spoordijk deel van uitmaakt. De andere loopt langs de Oeffeltse Raam, een natte EVZ voor soorten die gebonden zijn aan water.

Tijdens de twee uur durende wandeling volgen we een deel van de migratieroute over de oude spoordijk, begeleid door de slingerende beek naar de Kleine Vilt. Het tracé loopt dwars door een eeuwenoud agrarisch landschap. In winterse sferen zullen we migrerende soorten, sporen van het Duits Lijntje, paarse bladknoppen, beeldbepalende blikvangers en de Kleine Vilt de revue laten passeren.

Is je interesse gewekt en wil je graag aansluiten, we starten de wandeling om 13.30 uur in de Stationsweg, Oeffelt. Nadien is er koffie/thee (urijwillige bijdrage). Voor verdere informatie en vragen kun je terecht bij Maria van Bracht: mjub@home.nl, of tel. 06-10904580.

Graag aanmelden via de website via de knop AANMELDEN die je vindt bij deze activiteit. Onze website is Home – De Maasvallei (iun.nl).

Maria van Bracht

Zondag 23 februari 13.30 uur
Wandeling Duits Lijntje en Kleine Vilt
Stationsweg, Oeffelt
Aanmelden zie pagina 2

Bomen, een jaar rond

Bomen veranderen gedurende het jaar; elk seizoen zien ze er weer (wat) anders uit en is er weer wat anders aan te ontdekken. Je raakt er niet op uitgekeken. In een mini-cursus stellen we bomen centraal. Tijdens drie lesavonden op dinsdag en vier excursies op zaterdag, verdeeld over de seizoenen.

Nogal wat uiteenlopende aspecten komen aan de orde. Hoe zijn bomen (op-)gebouwd, hoe groeien ze. Hoe kun je de verschillende bomen herkennen in de verschillende jaargetijden. Veel bomen worden bestoven door de wind. Dit thema zal wat nader worden uitgediept. Er wordt aandacht besteed aan onze 'eigen' inheemse loofbomen, maar ook een aantal uitheemse, ingeburgerde naald- en loofbomen, die we regelmatig tegenkomen, krijgen aandacht. Natuurlijk wordt er ook ingegaan op de betekenis van bomen. In dat verband krijgen de uiteenlopende bezoekers en bewoners van bomen aandacht. Van mineerders en skeletteerders tot bestuivers en verspreiders. Ook de relatie tussen bomen en schimmels en paddenstoelen komt uitdrukkelijk aan de orde. Kortom, de vele gezichten van bomen het hele jaar rond. Deze mini-cursus wordt georganiseerd door IVN De Maasvallei (Boxmeer) en IVN De Groene Overlaat (Cuijk). De cursusleider is Rini Kerstens.

Het gaat om de volgende data: 11/3, 22/3, 8/4, 12/4, 14/6, 7/10 en 25/10. De cursusavonden zijn in MFA Het Kruispunt, Kerkplein 6 in Beugen van 20.00-22.00 uur en de excursies van 10.00-12.00 uur op steeds wisselende plekken.

De kosten bedragen € 40,- voor IVN-leden en € 50,- voor niet-leden. Ter plekke lid worden kan natuurlijk ook! Eén consumptie bij de theorieles en bij iedere excursie zijn bij de prijs inbegrepen. Cursusmateriaal wordt digitaal ter beschikking gesteld.

Er is maximaal plaats voor 30 cursisten, waarbij we het principe 'Wie het eerst komt, wie het eerst maalt' hanteren. Voor meer info kun je terecht bij Angeline Aben, tel. 0485-383207. Aanmelden bij voorkeur per mail via: cursus@ivn-luc.nl

Angeline Aben

Jaarverslag werkgroepen

Excursiewerkgroep

In januari maakten we een tocht door de Molenheide in Mill. 23 jaar na de afbraak van de pluimveemesterij is nog steeds te zien welke invloed de stikstofuitstoot heeft gehad op de natuur.

In februari maakten we een uitstapje over de Brabantse grens naar de Boshuizerbergen in Venray. In maart maakten we een wandeling over het landgoed de Groote Slink, destijds aangelegd op de toen woeste Peelgronden. In april werden in de Maasheggen bij Vortum-Mullem de zanguogels gespot die weer teruggekeerd waren uit het zuiden.

Op 26 mei was er de biodiversiteit dag in 'Onder de Panne' in Beugen en rondom De Vilt. De dag werd georganiseerd door de drie IVN-afdelingen van het Land van Cuijk. In juni gingen we naar Stevensbeek naar de Radiobossen waar ook de Radioplassen in liggen. In september was er een wandeling door de bossen bij Holthees in de 'Koudenhoek', dat vroeger onderdeel was van Kasteel Makken. In oktober waren we in de Molenheide in Mill op zoek naar allerlei soorten paddenstoelen die ook werden gevonden. In november wandelden we bij volle maan over De Vilt bij Beugen. En in december nog een doorstap-wandeling in de Staatsbossen vanaf Landhorst. Verder verzorgden we nog zes wandelingen voor de KBO uit Boxmeer en Overloon.

Vanaf restaurant 'Het Veerhuis' in Oeffelt verzorgden we twee keer een wandelarrangement met vooraf koffie en na afloop soep van de dag.

Zestien wandelingen op aanvraag hebben we verzorgd. Deze wandelingen worden aangevraagd door o.a. buurtverenigingen, families en vriendengroepen.

Met de IVN-stand waren we op het NK Maasheggenvlechten in Oeffelt en op de Maasheggenmarkt op camping de Brembroeken in Vortum-Mullem. Het schaapscheerdersfeest bij de schaapskooi in Sint Anthonis viel letterlijk in het water. Het kon geen doorgang vinden omdat het weiland half onder water stond.

Al met al weer een vol jaar, dank aan al die gidsen die dit mogelijk hebben gemaakt.

Marjo Simons

De Jeugdvallei

De leiding heeft weer goed zijn best gedaan leuke activiteiten te organiseren voor de jeugd. Middels het boekje Sjors Sportief op de scholen en hulp van de site van Maasheggen Kids waren alle activiteiten goed bezet.

In januari was er een winterwandeling in de buurt van De Schutkooi in Vortum.

In februari zochten we klimop in het Brestbos en maakten hiervan in het Scoutinggebouw zeepsop. Wie wilde mocht een potje sop meenemen.

In maart hebben we samengewerkt met de bosrijwilligersgroep in Overloon. Het boompjestrekken uit de hei was nog een hele klus.

Het was slecht weer in april, maar toch is er kampvuur en houtskool gemaakt bij het Scoutinggebouw.

Gelukkig was het prachtig weer in mei en werden er fantastische schilderwerken gemaakt in de tuin van het zorgcentrum Op 't Hoogveld in Sint Anthonis. De bewoners vonden het prachtig om de kinderen bezig te zien.

De laatste activiteit voor de zomerschoolvakantie was weer een groot succes: de watersafari bij de Heerstraatsche Weiden in Boxmeer.

Na de schoolvakantie in september moesten we door het koude en natte weer de ulinderwandeling omzetten naar een laarzenwandeling over het Pontipad. Dit bleek geen enkel probleem. Modder genoeg...

Oktober stond in het teken van de molen in Beugen.

Enthousiaste molenaars vertelden hoe een molen precies werkt. Omdat er niet zoveel kinderen tegelijk naar binnen konden, werden er pannenkoeken gebakken en spelletjes gedaan. Ondanks de regen goed geslaagd.

In november en december staan een speurtocht in het Brestbos en een zintuigenwandeling bij de Heksenboom in Sint Anthonis op het programma.

Het is goed te zien dat het aantal jeugdleden is toegenomen.

Margot van Lankveld

Ouderenwerkgroep

Pauline, Anke, Evelien en Maarten hebben dit jaar het winter-, lente-, zomer- en herfstproject verzorgd voor Sint Anna in Boxmeer en Tante Sjaan in Sint Anthonis.

Er was weer veel belangstelling en zo'n succes dat Weijerstaete (huiskamer) ons ook graag wil zien.

In januari (winterproject) ging het over het jaar van de mus en sporen die dieren zelf maken en achterlaten. In de lente kwamen de voorjaarsbloemen op de tafel en is de koekoek in het zonnetje gezet. Het zomerproject had als topser het bekleden van een papieren ulinder met bloemen en grassen en in de herfst was dat het proeven van oude appelrassen.

In 2025 zien de bewoners ons graag weer komen met een PowerPointpresentatie, gedicht, wetenswaardigheden en ???

Anke van Gorp

Educatiewerkgroep

In februari hadden we samen met De Groene Overlaat de lezing Dood doet leven, recycling in de natuur door ARK Rewilding. In maart volgde de lezing Meer natuur in je tuin en in april was het onderwerp Tuin-, park en bosvogels. In september vertelde Rien Kerstens over allerlei soorten gallen, die de deelnemers op de zaterdag daaraan volgend zelf gingen zoeken. Behalve gallen werd er die ochtend nog veel meer ontdekt. Eind oktober was Baudewijn Odé, die bij Floron werkt, de spreker. Hij vertelde over invasieve soorten; zowel planten als dieren passeerden de revue. Deze laatste lezing organiseerden we ook samen met De Groene Overlaat.

Angeline Aben

Plantenwerkgroep

Er zijn dit jaar vier excursies niet doorgegaan. Drie keer omdat het weer te nat was en een maal omdat het te warm was. De volgende excursies gingen niet door: het Smakterveld, het Languen, Quin en de Duivelskuul. Er was redelijk veel belangstelling voor de excursies die wel doorgingen, met meer deelnemers dan voorgaande jaren.

André Engels

Schoolprojecten: 'De natuur is één groot leslokaal'

In 2024 hebben de vrijwilligers van de werkgroep schoolprojecten van IVN De Maasvallei 86 ontdeklessen en activiteiten voor kinderen van groep 1 tot en met groep 8 verzorgd. Zo leren de kinderen in en over de natuur. We zien dat kinderen zich verwonderen, de natuur van dichtbij bekijken en zich laten inspireren door de natuur in hun omgeving. Zelf ontdekken en leren door doen staat altijd voorop bij onze projecten in de buitenlucht. Dit jaar deden we dat via vier projecten uit ons reguliere aanbod en enkele aanvullende lessen op aanvraag. Groep 1/2 ontdekte het voorjaar, groep 3/4 onderzocht de natuur van dichtbij op het schoolplein en gebruikten alle zintuigen om de natuur te beleven, groep 7/8 wandelde door het Maasheggebied en deed onderzoek

naar de vruchten en zaden die ze onderweg verzamelden. Groep 5/6 is aan bod gekomen in het najaar van het schooljaar '23/'24. De lessen op aanvraag hadden te maken met het thema 'herfst' en 'kringloop in het bos'. We hebben 2000 kinderen een buitenles onder schooltijd aangeboden en dat deden we met de inzet van 15 enthousiaste vrijwilligers/natuurouders.

Karen Lamers

VENEL Sint Anthonis

Deze venelgroep bestaat uit een constante groep van ongeveer 20 personen, mannen en vrouwen. Er wordt twee keer per maand met veel enthousiasme gewerkt aan verschillende landschappen in de Staatsbossen. De periode loopt van september t/m maart en de dagen zijn afwisselend de woensdagen en de zaterdagen.

Wat doen we zoal:

berken- en dennenopslag verwijderen uit de heide, poelen opschonen, bomen langs de fietspaden verwijderen of snoeien.

Er is een goede samenwerking met Staatsbosbeheer. SBB verleent het gereedschap, de kleding en regelt ook de verzekering.

Iedereen vanaf 13 jaar die van aanpakken weet en graag bezig is in de natuur is van harte welkom. Aanmelden kan per email: janvandijkun@ziggo.nl of tel. 0485-382255.

Jan van Dijk

Venel hoogstam

Voor het 31-ste jaar op rij hebben we de boomgaard aan de Braamsluiper in Boxmeer onderhouden. Van de 24 oude bomen waarmee we begonnen zijn, zijn er nu nog drie over: twee Ossenkoppen en een Goudreinette. Daarvan is er nog een, een Ossenkop, in goede staat. In november hebben we een nieuwe Ossenkop geplant.

In 1997 plantten we voor het eerst een nieuwe boom. Die heeft nog lang niet het formaat van de drie oude bomen. Een van de andere nieuw aangeplante bomen, een Notarisappel uit 2004, staat er niet goed bij. In augustus kon je al door het gebladerte heen kijken. Hoogstwaarschijnlijk speelt het extreem natte weer een rol.

In het voorjaar hadden we met onze vrijwilligers drie zaterdagmorgens en -middagen nodig voor het snoeiwerk. Qua opbrengst aan fruit was het een redelijk jaar voor de appels.

De groep bestaat nu uit zeven vrijwilligers. Maar nieuwe, jongere vrijwilligers zijn zeer welkom.

Plannen 2025

Voor het onderhoud staan drie zaterdagen en twee reserve dagen ingepland in februari en maart. We kijken wat we doen met de twee oude bomen die er slecht bij staan. De jaarlijkse pluk staat op twee zaterdagen in de tweede helft van september op de agenda.

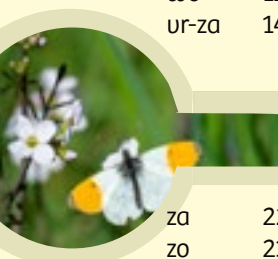
Ben Bloemberg

Meer informatie over
activiteiten en
programma's vindt u
daarin vindt u
ons vereniging

Winter

wo	15-jan			Ouderen Winterproject
wo	15-jan	14.45	JEUGD	Vogeltelling en vogelvoer maken Brestbos, Boxmeer
ur	17-jan			Ouderen Winterproject
zo	19-jan	13.30	EXC	Winterwandeling bij de Kuilen, Mill
ur-zo	24-jan		IVN	Nationale tuinvogeltelling (zie tuinvogeltelling.nl), 24-26 januari
za	25-jan		IVN	Actieve Ledendag District Limburg in Openluchtmuseum De Locht, Melderslo
wo	19-feb	14.45	JEUGD	Planten meidoornheggen en takkenestafette Maasheggen, Boxmeer
zo	23-feb	13.30	EXC	Winterwandeling Duits Lijntje-Kleine Vilt, Oeffelt
zo	9-mrt	11.00	IVN	19e NK Maasheggenulechten bij Oeffelt, Portaal De Vilt
di	11-mrt	20.00	EDU	Bomencursus (1/7) in Het Kruispunt, Beugen
wo	12-mrt	14.45	JEUGD	Wereldtag van de bossen Peelven Staatsbossen, Sint Anthonis
ur-za	14-mrt		IVN	NLDoet op 14 en 15 maart

Lente

za	22-mrt	10.00	EDU	Bomencursus (2/7) excursie
zo	23-mrt	13.30	EXC	Publiekswandeling Ezelshemel, 't Makken, Vierlingsbeek
wo	2-apr	20.00	IVN	ALV in Het Kruispunt, Beugen
do	3-apr	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling Ezelshemel, 't Makken, Vierlingsbeek
di	8-apr		IVN	Buitenlesdag: naar buiten om te leren; initiatief van IVN en Jantje Beton
di	8-apr	20.00	EDU	Bomencursus (3/7) in Het Kruispunt
za	12-apr	10.00	EDU	Bomencursus (4/7) excursie
za-zo	12-apr		IVN	met Naturalis Nationale Bijentelling 12 en 13 april
zo	13-apr	10.00	EXC	Publiekswandeling Maasheggen vanaf 't Veerhuis, Oeffelt
wo	16-apr			Ouderen Lenteproject
wo	16-apr	14.45	JEUGD	Insectentelling en bekijken in de wei van fam. Bakkenes, Boxmeer
ur	18-apr			Ouderen Lenteproject
di	22-apr	13.30	PWG	Excursie plantenwerkgroep, Geijsteren
zo	27-apr	8.00	EXC	Excursie vogelzang ergens in de Maasheggen
di	6-mei	13.30	PWG	Excursie plantenwerkgroep, Galgenberg (zuidelijk van Blitterswijk)
do	8-mei	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling over het De Ponti-pad, Vortum-Mullem
za-zo	10-mei		VWG	Nationale Vogelweek van 10 tot 18 mei
zo	18-mei	10.00	EXC	Publiekswandeling Heerstraatsche Weiden, Beugen
di	20-mei	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, De Walsert, Rijkevoort
wo	21-mei	14.45	JEUGD	Struintocht Sassenkamp, Rijkevoort
za	24-mei		IVN	Werkgroepwandeling gidsen
zo	1-jun	11.00	IVN	Schaapscheerdersfeest en Sloopjesdag, Sint Anthonis
di	3-jun	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Schaartuen, Overloon
do	5-jun	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling in de Staatsbossen, Sint Anthonis
za	14-jun	10.00	EDU	Bomencursus (5/7) excursie
di	17-jun	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Tongelaar
wo	18-jun	14.45	JEUGD	Libellentelling bij De Vilt, Beugen
do	19-jun	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling langs de Radioplassen, Stevensbeek

atie over deze
en over het
en wijzigingen
op de site en in
gingsblad

Maasvallei
meer en
Anthonis

Zomer

ma	30-jun		IVN	IVN Modderdag
di	1-jul	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Genneper- en Looijerheide
di	1-jul	19.00	EDU	Rondleiding door tuinderij De Kiem, Bronlaak, Oploo
wo	9-jul		Ouderen	Zomerproject
do	10-jul		Ouderen	Zomerproject
ur-zo	11-jul		VLI	Tuinulindertelling (zie ulinderstichting.nl) van 11 tot 13 juli
di	15-jul	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Langen (noordelijk van Langenboom)
di	29-jul	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Duuveldskuul, Afferden
di	12-aug	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Het Quin, Afferden
ur	22-aug	21.30	VLI	NachtulinderNacht in Landschapspark Hoogveld, Sint Anthonis
di	26-aug	19.00	PWG	Avondexcursie plantenwerkgroep, Kleine Broekstraat, Boxmeer
ur-zo	29-aug		IVN	Nacht van de uleermuis (zie nachtvandeuleermuis.nl)
do	4-sep	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling door het Brestbos, Boxmeer
ur-zo	5-sep		IVN	Fête de la Nature
di	9-sep	10.00	PWG	Excursie plantenwerkgroep, Ooijen, nevengeulen
za	20-sep		IVN	World Cleanup day

Herfst

zo	21-sep	10.00	EXC	Publiekswandeling Groote Slink, Oploo
di	23-sep	10.00	PWG	Excursie plantenwerkgroep, Kekerdomse Waard
zo	28-sep	10.00	EXC	Publiekswandeling Maasheggen vanaf 't Veerhuis, Oeffelt
zo	5-okt	8.00	B en P	49e Bos en Peelwandeling, Wanroij
di	7-okt	20.00	EDU	Bomencursus (6/7) in Het Kruispunt
wo	8-okt		Ouderen	Herfstproject
do	9-okt	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling Groote Slink, Oploo
do	9-okt		Ouderen	Herfstproject
zo	19-okt	13.30	EXC	Herfst: dus paddenstoelen zoeken op de Hondbergen, Overloon
do	23-okt	13.30	KBO/EXC	Seniorenwandeling Groote Slink, Oploo
za	25-okt	10.00	EDU	Bomencursus (7/7) excursie
za	1-nov	9.30	IVN	Natuurwerkdag
wo	5-nov	20.00	IVN	Coördinatorenoverleg in Het Kruispunt, Beugen
za	8-nov	19.00	EXC	Avond/nachtwandeling bij De Vilt, Beugen
wo	12-nov		IVN	Werkgroepoverleg gidsen
zo	28-dec	13.30	EXC	Publiekswandeling Schraalzand en waterbekken, Boxmeer
zo	januari	13.30	EXC	Winterwandeling over de Boshuizerbergen, Venray
zo	februari	13.30	EXC	Winterwandeling door de Staatsbossen, Sint Anthonis

Hele Jaar

ur	2-wekelijks	n.m.	Oeffelt	In herfst en winter elke twee weken aan het werk in de natuur
wo/za	2x per mnd		Sint Anthonis	Elke 1e woensdag en 3e zaterdag van september tot maart
do	elke week	9.15	Loerangelclub	Wekelijks aan het werk in de natuur
wo	oneven wk	9.00	Loonse Duinen	Elke twee weken aan het werk in de natuur

Vlinders

De werkgroep concentreert zich op een beperkt aantal projecten: de Maasheggenmonitoring met vijf ulindertransecten, allemaal door vrijwilligers geïnventariseerd. Daarnaast de BIMAG nachtulindermonitoring (seizoen zes). De NachtulinderNacht ging dit jaar echter niet door. Het ulindertransect rond De Schutkooi blijft gemonitord, ook in het kader van de Maasheggenmonitoring. We concentreren ons dus op BIMAG en de ulindertransecten van het Monitoringproject, maar komend jaar willen we toch weer een NachtulinderNacht organiseren, deze keer in het Landschapspark Hoogveld bij Sint Anthonis.

Rolf Boersma

Bosgroep Loonse Duinen - Natuurwerkdag in de Overloonse bossen

De natuurwerkdag werd op zaterdag 2 november alweer voor de 24ste keer georganiseerd door de Overloonse boswerkgroep (in de volksmond 'De Bosmannen'). Ze deden dat in samenwerking met Scouting Overloon. Plaats van samenkomst was het bijenhotel bij de kikkerpoel onder de hoogspanning. Enkele IVN-ers en andere vrijwilligers voegden zich bij de groep.

De kinderen arriveren zoals afgesproken om 10 uur. De Bosmannen hebben dan de rug al nat, want als zij aan het werk gaan gebeurt er wat!

Ze hebben er duidelijk zin in, de kinderen van Scouting Overloon. Goed geaard staan ze op een kluitje bij elkaar, gereed voor wat er komen gaat. Afwisselend kijken ze verwachtingsvol dan naar de Bosmannen en dan weer naar hun eigen leiding, nog niet goed wetend welke groep de leiding gaat nemen en waar ze zich bij zullen aansluiten.

Dit jaar staat op het programma het omzagen van berkjes. Elke bosman krijgt twee kinderen toegewezen. Zagen is favoriet bij de kinderen, hoewel ze juist dat nog niet onder de knie hebben. De Bosmannen, bijna allemaal opa's met een indrukwekkende staat van dienst en ervaring, brengen hen de eerste kneepjes van het zagen bij. De kinderen horen het allemaal aan, maar doen het toch op hun eigen manier; het zijn kinderen! Om de beurt mogen ze zagen en de anderen leggen het snoeihout op rillen. "Zo vormt het een goede schuilplaats voor het dierenleven in het bos", vertellen de mannen

hen. Zo'n Natuurwerkdag brengt de scouts kennis van en liefde voor de natuur bij, allemaal mooi meegenomen. Toch al eerder dan verwacht zijn de kinderen toe aan de pauze. Ze laten zich de cake en limonade goed smaken. Hun leiding en de bosmannen drinken koffie of thee. En de drachtige ooien van herder Jans kijken schaapachtig toe. De kinderen weten het zeker, volgend jaar zijn ze er weer bij op de Natuurwerkdag.

Theo Cremers

Bos en Peelwandeling

In samenwerking met de Koninklijke Wandelbond Nederland (KWbN) en Scouting Sint Patrick heeft op zondag 6 oktober de 48e editie van de Bos- en Peelwandeling plaatsgevonden.

De organisatie is zeer teurend over het verloop. Na een aantal kwakkeljaren vanwege corona en slecht weer, dit jaar weer eens grote belangstelling. Mede door het perfecte weer vertrokken vanuit Avonturenpark De Bergen in Wanroij 475 deelnemers voor de afstanden 5, 10, 15, 20, 25 of 30 km. De herintroductie van de 10 km route zal ook zeker bijgedragen hebben aan het hoge deelnemersaantal. We ontvingen zelfs een touringcar met 42 leden van wandelclub 'Zandstappers' uit Wechelderzande bij Turnhout. De horeca-stop en BHV-ondersteuning werd wederom keurig verzorgd door Scouting Sint Patrick uit Sint Anthonis.

Jan Derks

Vleermuizenwerkgroep

De werkgroep heeft dit jaar voor het laatst de tellingen en inventarisaties gedaan, de kasten schoongemaakt, de transecten gereden en adviezen gegeven.

Na vele jaren van activiteiten waarin de werkgroep terugliep naar slechts twee leden, valt nu het doek.

De gemeente Land van Cuijk neemt deel aan het Netwerk vleermuizen en steenmarters. Bij problemen met vleermuizen belt u de contactpersoon bij de gemeente, Nico Heere, tel. 0485-854000. Hij verwijst u door naar een deskundige vrijwilliger. Zie ook www.uleermuis.net.

Sjef en Martien, bedankt voor jullie jarenlange inspanningen.

Lief en leed

Als iemand overleden is, een jubileum te vieren heeft, of een andere belangrijke gebeurtenis, meld dit dan even aan Dorette en er zal aandacht aan besteed worden.

Dorette van Loon

De Loerangelclub

De nu 34 actieve vrijwilligers van de SlaBox-werkgroep Boxmeer die het hele jaar door bezig zijn in het gebied van Oeffelt tot Vierlingsbeek werkten dit jaar weer ongeveer 1500 uur in de Maasheggen. Daar houden we ons bezig met: planten, snoeien, ulechten en inboeten. We zorgen dat jonge aanplant niet overwoekerd raakt. Aan het fietspad langs de Maas zijn flink wat meters geulochten zodat er mooie heggen en doorkijkjes zijn ontstaan. Het werk aan de heggen gaat vaak in samenwerking met Staatsbosbeheer of de gemeente. Opsporen en bestrijden van bacterievuur is ook een taak van de werkgroep. Het fietspad langs de Maas en het Pontipad houden we in de zomer vrij van overhangende begroeiing zodat wandelaars en fietsers er ongehinderd door kunnen. In de 'Roovergaard' bij de sluis in Sambeek doen we onderhoud zodat het gebied toegankelijk blijft voor passanten die er op een bankje van de bomen en de planten kunnen genieten. In de periode september-oktober onderhouden we een aantal poelen voor Staatsbosbeheer en in ons gebied de 'Heerstraatsche Weiden'. Daar hebben we in samenwerking met Natuurbalans dit jaar ca. 700 boomkikkers uitgezet zodat er een groot aaneengesloten gebied is ontstaan vanaf Oeffelt tot Boxmeer. De wandelroutes zijn klaar en staan inmiddels op onze website maasheggen.nl ingetekend. De IVN-jeugd en het Elzendalcollege kunnen nu weer makkelijk bij hun poel zodat ze daar kunnen bekijken wat er zoal in en naast een poel leeft. De IVN jeugd gaat binnenkort ook zelf een meidoornheg aanplanten in het gebied.

Bert Guntlisbergen

NK Maasheggenulechten

Een fantastisch Nederlands Kampioenschap Maasheggenulechten! Het 18de NK Maasheggenulechten van 10 maart werd een fantastische dag met een heerlijk zonnetje. De wisseltrofee 'de Gouden Hiep' ging deze keer naar team ProBoom uit Cuijk. De publieke belangstelling voor dit evenement was groot dit jaar. Zo'n 4000 mensen, waaronder veel gezinnen met jonge kinderen, bezochten het kampioenschap. Portaal de Vilt was dit jaar voor de tweede keer het decor van het NK Maasheggenulechten. Een record aantal van 57 teams had zich ingeschreven. In totaal waren er 250 ulechters aan het werk. De strijd om de felbegeerde Gouden Hiep werd gewonnen door het team ProBoom uit Cuijk bestaande uit captain Marcel Koot, Ton Hermanussen, Joep Hermanussen en Stef Vergeest. Op de tweede plaats eindigde het team van

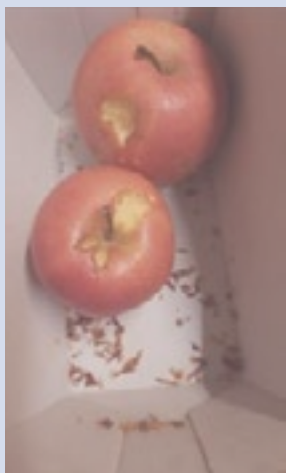
Staatsbosbeheer 1. Team Mit d'n stroom mit (SlaBox) werd derde. Op de vierde en vijfde plaats eindigden respectievelijk Waterschap Limburg en team 3 van HAS Den Bosch.

De familie Grutters heeft een aantal jaren geleden de prijs voor de best uitgegroeide geulochten heg van het voorgaande jaar beschikbaar gesteld. Deze zilveren halve maan werd door de broers Grutters uitgereikt aan vader en zoon Nellissen uit Venray (team Berly Fleur). Zij ulochten op 12 maart 2023 de heg die het voorjaar 2024 de beste uitgroei liet zien.

Voor kinderen waren er op het wedstrijdterrein tal van activiteiten te doen. Via een speurtocht ontdekten de kinderen wat er zo allemaal in het gebied te zien en doen is. Door de opdrachten uit te voeren en de vragen te beantwoorden, verzamelden de kinderen cijfers. Deze cijfers vormden de code waarmee ze de MaasheggenKids-Kluis konden openen. In de geopende kluis vonden ze dan een leuk presentje. Op naar de 19de editie van het kampioenschap op 9 maart 2025. Er is meer info te vinden over het evenement op www.maasheggen.nl

Theo van Lankveld

Visite van een eikelmuis

Van een van onze leden (naam bij de redactie bekend) kreeg de redactie een aantal fraaie foto's van de eikelmuis. N. en zijn kampeergenoot hadden het beestje twee nachten 'op visite' in hun caravan tijdens een vakantie in Frankrijk. Ze stonden bij een particulier op het erf waar de buitenboel niet al te netjes wordt aangeharkt.

De eerste ontmoeting met de eikelmuis was toen het diertje nieuwsgierig zijn kop door een kleine opening stak. In een flits merkte N. hem op en weg was ie weer.

Maar bij deze ene keer bleef het niet. De slimme knager had zich ergens vanonder de caravan toegang weten te verschaffen vanwaar hij over het aanwezige keukengerei liep en sprong om vervolgens achter het rolgordijntje te verdwijnen. Vervolgens ontdekte N. dat er van de appels, die in een bergruimte onder de slaapbank lagen, was geknabbeld. Nadat N. de verpulverde schillen en wat nog resten van de appels had weggegooid en de boel had schoongemaakt, bezocht de eikelmuis een tweede keer het voorraadjie. Het smaakte hem blijkbaar goed.

N. en zijn partner verwonderden zich over hoe ongelooflijk snel en bovenal behendig deze insluiper zich in hun caravan wist te verplaatsen én haast onopgemerkt twee nachten bij ze had doorgebracht.

Op de site van de Zoogdiervereniging vind je dat de eikelmuis het meest bedreigde knaagdier in ons land is. Hij is meer bedreigd dan de reuzenpanda in China. Eikelmuisen leiden een verscholen leven in de hellingbossen in Zuid-Limburg. Ze leven in de struiklaag, in boomgaarden en in het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. Ze zijn 's nachts actief. In struiken en heggen vinden ze hun voedsel en dekking tegen predatoren. Daar maken ze ook hun mosnest waarin ze rusten en hun jongen krijgen.

Ze lijken een beetje op eekhoorns met hun lange pluimvormige staart. De staart zorgt voor een goede balans tijdens het klimmen. Het opvallendste kenmerk is de tekening op zijn gezicht; het masker. Verder vallen op de grote zwarte kraalogen, de vrij grote ovale oren en de spitse neus.

Eikelmuisen houden een winterslaap, dat doen ze van oktober tot april. In deze maanden worden ze soms wakker om te drinken en te ontlasten. Het voedsel is zeer divers; slakken, miljoenpoten, insecten, zaden en vruchten en soms zelfs eieren en jonge vogels. De eikelmuis wordt soms ook tuinslaapmuis of fruitdiefje genoemd. En dat laatste hadden N. en zijn partner aan den lijve ondervonden.

Linksonder: nest van de eikelmuis in aanbouw. Hij heeft de nestkom van een boerenwaluw in gebruik genomen.

Land van Cuijk Groen

PlanBoom

Dit jaar zijn er minder PlanBoom-projecten in het buitengebied aangemeld dan in eerdere jaren. Het Land van Cuijk heeft zes projecten (1100 boompjes) gehonoreerd gekregen en voor twee projecten wordt onderzocht of ze voor een andere, ruimere subsidieregeling (Stila en/of ErvenPlus) in aanmerking komen.

Dat er minder aanvragen waren komt waarschijnlijk doordat er minder boompjes beschikbaar zijn (slechts 15.000 voor heel Brabant) en omdat de communicatie pas laat op gang is gekomen.

We bereikten daardoor lang niet iedereen. Dat weten we omdat in dorpen met een aanjager/ambassadeur het aantal aanvragen hoger is dan in dorpen zonder ambassadeur. Onze ambassadeurs maakten reclame voor de actie op de dorpsmedia.

We hebben nooit een doel gesteld voor onze acties maar vier jaar geleden zouden we nooit gedacht hebben, dat we in het Land van Cuijk ruim 50.000 boompjes zouden planten.

Gemeente

We bereiken dit aantal door de mooie inbreng van de gemeente die dit jaar een kleine 5000 weggeefboompjes beschikbaar stelt. De voormalige gemeenten Boxmeer en Sint Anthonis krijgen daarvan een kleine 2000 boompjes. We geven die weer weg in de dorpen met een ambassadeur of groenwerkgroep. Inwoners van dorpen zonder ambassadeur kunnen boompjes ophalen in andere dorpen. Het zou mooi zijn als alle dorpen een ambassadeur/werkgroep krijgen, want er is veel meer vergroening mogelijk en noodzakelijk.

Groenideeën voor dorpen

1. Doe mee met de weggeefactie
2. Organiseer een grotere weggeefactie met eigen oogst en vraag mensen boompjes/struiken mee te brengen
3. Maak in je dorp duidelijk waarom groen zo belangrijk is voor de volksgezondheid, de biodiversiteit het klimaat en het milieu
4. Oogst zelf bomen die geen kans hebben op hun huidige plek en geef die weg aan geïnteresseerden

5. Houdt een plantdag voor de schoolkinderen
6. Onderzoek of er plekken in je dorp zijn die geschikt zijn voor (ander) groen
7. Vraag de school om een groen schoolplein te maken en help hen bij de aanleg en het onderhoud
8. Organiseer tegelwippen
9. Maak je eigen tuin groener en stimuleer anderen.

Punt 7 vereist enige toelichting.

Elke dorpsraad maakt jaarlijks een inventarisatie van wensen die ze gerealiseerd willen hebben. Dat doen ze door de WIU-lijst van de gemeente in te vullen en daarbij de eigen prioriteit aan te geven.

Helaas schenken de meeste dorpen daarbij te weinig aandacht aan groen. Het gaat dan niet alleen om bomen en struiken, maar ook om het vervangen van steen door groen en het vervangen van groen door natuurlijker en biodivers groen. Ook de aanleg van groene schoolpleinen en de vergroening van speelveldjes behoort tot de mogelijkheden.

Lever je vergroeningsideeën in bij je dorpsraad. Met een groenambassadeur of groenwerkgroep gaat dat natuurlijk veel gemakkelijker. Ken je de weg niet, neem dan contact op met je dorpsraad of met ons (landuancuijkgroen@outlook.com).

Weggeefacties 2024

De uitgifteplaatsen en tijdstippen worden in de maandelijkse nieuwsbrief bekend gemaakt. Verder vragen we de organiserende dorpen de communicatie in het dorp te verzorgen. Ook vind je straks informatie op Samen Sint Anthonis en Samen Boxmeer.

Voor de duidelijkheid, de boompjes en struiken die we op rekening van de gemeente aankopen zijn een tot driejarige inheemse struiken van rond een meter hoog.

Let op dat je kiest voor soorten die qua grootte passen bij je tuin. Het is jammer als je verkeerd kiest, want dan moet je na enkele jaren de boom rooien en vervangen.

Organiseer een afdelingsactiviteit voor de online 'IVN Natuurcursus - Leer de basis'

Wat is de 'IVN Natuur cursus – Leer de basis'?

We zoeken afdelingen die in het voorjaar van 2025 een natuuractiviteit willen organiseren voor de 'IVN Natuurcursus - Leer de basis'.

Ruim duizend mensen in Nederland maken kennis met IVN en de natuur via deze laagdrempelige cursus. Naast de Natuurgidsenopleiding, kortere cursussen en het e-learning aanbod via de IVN Natuuracademie, richt zich op een breed publiek dat algemene basiskennis wil opdoen over de natuur. Deze opzet is nieuw en uniek binnen ons cursusaanbod.

Met deze cursus bedienen we een 'lichtgroene' en jongere doelgroep (25-50 jaar) die nog geen uitgebreide natuurkennis heeft, maar wel interesse toont. Ze leren graag online en hebben vaak beperkte tijd. In 2024 hebben 1000 mensen de cursus gevolgd, en in 2025 verwachten we, door externe promotie, nog meer deelnemers. Door een natuuractiviteit bij een lokale IVN-afdeling leren deelnemers IVN lokaal kennen én ontmoeten ze medecursisten.

Doel van de cursus

De afstand tussen mens en natuur wordt steeds groter, waardoor ook de kennis over en het oog voor de natuur afneemt. Om de oorzaken van natuurproblemen te begrijpen en zinvol bij te dragen aan de bescherming van de natuur, zijn kennis, inzicht en natuurbeleving nodig. De cursus heeft als doel:

Natuureducatie voor een breed publiek:

Bewustwording van de natuur in de eigen omgeving en inzicht in de onderlinge verbanden in de natuur.

Activering voor de natuur: De cursus stimuleert deelnemers om laagdrempelig actie te ondernemen voor de natuur, bijvoorbeeld via IVN.

Kennismaking met IVN: De cursus sluit aan bij bestaande IVN-activiteiten en -programma's, wat afdelingen helpt om mensen verder te betrekken bij de missie van IVN: het verbinden van mens en natuur.

Doet jullie afdeling met ons mee?

We hopen dat zoveel mogelijk afdelingen meedoen, maar streven naar minstens één afdeling per provincie.

Dit is een mooie kans voor jouw afdeling om in contact te komen met nieuwe mensen die meer willen leren en doen voor de natuur.

Interesse? Doe mee en geef je op via cursushuis@ivn.nl.

Heeft jouw afdeling al een activiteit gepland in het voorjaar van 2025 die aansluit bij onderstaande kaders? Geweldig! Label de activiteit dan alleen met de tag 'IVN Natuurcursus - Leer de basis' en je bent klaar!

Kaders voor de activiteit

Datum & aankondiging

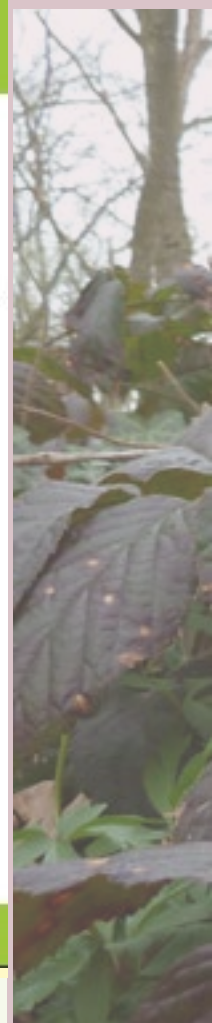
- De activiteit vindt plaats tussen 17 mei en 5 juli.
- Publiceer de activiteit vóór 12 mei op [ivn.nl](https://www.ivn.nl).
- Label de activiteit met de tag 'IVN Natuurcursus - Leer de basis'.
- Vermeld duidelijk de link met de cursus op de online pagina van de activiteit.
- We verwachten veel aanmeldingen. Werk eventueel met aanmeldingsformulier als er een maximaal aantal deelnemers is.

De activiteit zelf

- Sluit aan bij de 'lichtgroene' doelgroep.
- Informeert deelnemers over IVN lokaal.
- Biedt natuurbeleving in groepsverband.
- Faciliteer contact tussen deelnemers.

Gids(en)

- Is bekend met [opzet van de cursus](#) (globaal).
- Verwelkomen de cursusdeelnemers.

Op zoek naar bosanemonen

De bosanemoon bloeit van maart tot en met mei. Het plantje is niet echt zeldzaam, maar groeit alleen op heel specifieke plekken, en dan vaak in groten getale, zodat het een waar tapijt van witte bloemen vormt. De Ezelshemel in Vierlingsbeek is zo'n plek.

Op zondag 23 maart starten wij onze wandeling bij de Watermolen van Vierlingsbeek. Die molen was er al in de 15e eeuw. Het waterrad wordt aangedreven door het water van de Molenbeek. De beek komt uit de Peel - waar ze in Ysselsteyn als Loobeek begint - en loopt bij Vierlingsbeek door een oude Maasmeander en wordt daar begeleid door loofbos. En dat is nou precies het soort omgeving dat de bosanemoon erg bevalt.

We lopen een route van een kleine 5 kilometer stroomopwaarts langs de Molenbeek en dan door de

Ezelshemel. De Ezelshemel was ooit het 'kerkhof' voor de ezels van het nabij gelegen kasteel Makken. Via een weg door het veld lopen we weer terug naar de watermolen.

We starten om 13.30 uur bij de watermolen aan de Grotestraat (bij nr. 121) in Vierlingsbeek. Na afloop van de wandeling is er koffie/thee. Zorg voor stevig schoeisel want het kan hier en daar drassig zijn.

Graag aanmelden via de website van het IVN: Home-De Maasvallei (ivn.nl). Voor verdere informatie kunt u terecht bij gerard.aa.albers@gmail.com, of via tel. 06-10892802.

Gerard Albers

Zondag 23 maart 13.30 uur
Op zoek naar bosanemonen in Vierlingsbeek
Watermolen Vierlingsbeek, Grotestraat 121
Aanmelden zie pagina 2

Wandeling door de Ezelshemel

Senioren Overloon organiseert samen met IVN De Maasvallei een wandeling vanaf de watermolen in Vierlingsbeek. De route gaat door de Ezelshemel en langs de restanten van kasteel Het Makken. De wandeling wordt gehouden op donderdag 3 april. Van de watermolen zijn de eerste gegevens al uit 1466. In de loop der jaren heeft de molen diverse veranderingen ondergaan. In de Tweede Wereldoorlog is hij verwoest, alleen het waterrad bleef gespaard. De molen is in 1970 in zijn geheel gerestaureerd en hij werkt nog steeds. In 2009 is hij gekoppeld aan een generator en hij wekt nu stroom op voor vijf tot tien huishoudens. Bij de molen is enkele jaren geleden een vustrap aangelegd. De Molenbeek, waaraan de molen ligt, is toen ook voor een groot deel op de schop gegaan. De stuwen zijn eruit gehaald om de beek weer meer te laten meanderen.

Wij wandelen deels langs de Molenbeek en kunnen dan het effect van het meanderen zien. Verder komen we langs bosanemonen die dan hopelijk nog in volle bloei staan. De bloeitijd is van maart tot mei. Ook komen we langs de Ezelshemel. Hier werden de dode ezels van kasteel Makken begraven. We gaan verder richting de overblijfselen van kasteel Het Makken. Vanaf hier gaan we met een omweg weer terug naar de watermolen.

De route is ongeveer 4 km lang; zorg voor stevig schoeisel, want het kan hier en daar wat drassig zijn.

Verzamelen om 13.00 uur bij de Pit in Overloon. Per auto gaan we naar Vierlingsbeek. De wandeling start om 13.30 uur bij de watermolen, Grotestraat in Vierlingsbeek.

Info en aanmelden: Ben Verheijen, tel. 06-11115514.

Ben Verheijen

Donderdag 3 april 13.30 uur
Wandeling door de Ezelshemel
Watermolen, Grotestraat 121,
Vierlingsbeek
Aanmelden zie pagina 2

Woensdag 15 januari 14.45 uur
Vogeltelling en vogelvoer maken
Brestbos Boxmeer

Woensdag 19 februari 14.45 uur
Planten meidoornheggen en tak-
kenestafette Maasheggen Boxmeer

Woensdag 12 maart 14.45 uur
Werelddag van de bossen Peel-
ven Staatsbossen Sint Anthonis

De jeugdvallei

De jeugdafdeling heeft weer leuke activiteiten gehad. Het aantal kinderen groeit. Zo stond in september de ulinderwandeling bij De Schutkooi op het programma. Helaas was het te koud en ulinders blijven dan beschut zitten. We hebben besloten het laarzenpad bij het Pontipad te lopen. Er was voldoende modder. In de wei lag verse koeienpoep waarvan uliegen aan het smikkelen waren. Dat kon je zien aan de gaatjes in de poep. De poel in het gebied was schoongemaakt, maar er was nog niet veel activiteit van beestjes. We hebben bessen van de meidoorn geplukt en ter versiering in het haar gestoken. De zure sleedoornbessen hebben we laten hangen. Ondanks de felle hagelbui hebben we een leuke middag gehad met ter afsluiting olierbloesemlimonade en een koekje.

In oktober zijn we met de jeugd naar de molen in Beugen geweest. Enthousiaste molenaars verzorgden een rondleiding in de molen. Indrukwekkend voor de kinderen. We waren met veel kinderen en konden natuurlijk niet allemaal tegelijk naar binnen. Tijdens het wachten, werden er oud Hollandse spelletjes zoals zaklopen, koekhappen en touwtrekken gedaan. De pannenkoeken met of zonder stroop die er gebakken konden worden, smaakten prima. Het bleek maar weer eens dat je in de regen ook plezier kunt hebben.

Een speurtocht in het Brestbos stond in november op het programma. In groepjes verdeeld werd er gespeurd naar spelletjes. Als het spel juist uitgevoerd was, mocht er een letter uit een sok gehaald worden. Al deze letters vormden een woord passend bij de herfst. Best nog moeilijk. De kinderen ontdekten zo diverse soorten mos, bomen en paddenstoelen. Er zaten kikkers die op zoek waren naar een beschutte plek om te overwinteren. Sommige kinderen probeerden de kikkers te vangen, maar dat viel nog niet mee. Ook in de herfst zijn ze glibberig. De leiding hoopt ook in de wintermaanden op een grote groep enthousiaste kinderen.

Groetjes van de jeugdleiding, Margot van Lankveld

Kalender

Zondag 19 januari 13.30 uur
Winterwandeling bij De Kuilen
Bezoekerscentrum De Kuilen, Valkweg 11, Mill
Aanmelden zie pagina 2

Zondag 23 februari 13.30 uur
Wandeling Duits Lijntje en Kleine Vilt
Stationsweg, Oeffelt
Aanmelden zie pagina 2

Zondag 23 maart 13.30 uur
Op zoek naar bosanemonen in Vierlingsbeek
Watermolen Vierlingsbeek, Grotestraat 121
Aanmelden zie pagina 2

Donderdag 3 april 13.30 uur
Wandeling door de Ezelsheem
Watermolen, Grotestraat 121, Vierlingsbeek
Aanmelden zie pagina 2

Kalender Jeugd IVN

Woensdag 15 januari 14.45 uur
Vogeltelling en vogelvoer maken
Brestbos Boxmeer

Woensdag 19 februari 14.45 uur
Planten meidoornheggen en tak-
kenestafette Maasheggen Boxmeer

Woensdag 12 maart 14.45 uur
Werelddag van de bossen Peelven
Staatsbossen Sint Anthonis